

Činnost Mezinárodního úřadu práce mezi sedmou a desátou Mezinárodní konferencí práce.*)

Stálý sekretariát Mezinárodní organizace práce při Svazu Národů — Mezinárodní úřad práce v Ženevě — pokračoval v období mezi sedmým a desátým zasedáním Mezinárodní konference práce (1925—1927) ve větším měřítku v plnění úkolů přikázaných mu mírovou smlouvou. Jestliže Mezinárodní konference práce je světovým sociálním zákonodárným sborem, připadá Mezinárodnímu úřadu práce úloha její zasedání připravovati a po nich pečovati o praktické provádění a všeobecné závazné přijetí, ratifikace, mezinárodních úmluv o práci, usnesených na Konferenci. Tato snaha, kterou Mezinárodní úřad práce sleduje jak cestou diplomatickou, tak přímými osobními intervencemi ředitele Alberta Thomase při jeho cestách, setkává se s pochopením a úspěchem: Před šestou Mezinárodní konferencí práce v červnu 1924 byl počet ratifikací 96, za rok, před sedmou Konferencí, stoupl na 146, před osmou Konferencí v r. 1926 byl 194, a nyní dosáhl čísla 229. Za rok 1926 stoupl počet ratifikací o 35. Mezi posledními z těchto ratifikací, registrovanými již v Sekretariátu Svazu Národů počátkem r. 1927, je Československá ratifikace úmluvy o stejném nakládání domácích a cizích dělníky při odškodňování za pracovní úrazy. Krom toho je 38 ratifikací, jež byly již provedeny, ale nebyly dosud v Sekretariátě Svazu Národů formálně registrovány. Ratifikace byla dále ve 154 případech v jednotlivých státech příslušnými autoritami k provedení doporučena. Celkem tedy, jak počet ratifikací ukazuje, se mezinárodní úmluvy o práci v praxi dobře ujímají, zvláště ve srovnání s prováděním mezinárodních úmluv jiného druhu.

Československo ratifikovalo dosud 8 úmluv, a stojí tedy co do počtu ratifikací na patnáctém místě za Polskem, Anglií, Belgií, Švédskem, Itálií, Rumunskem, Bulharskem, Řeckem, Indií, Španělskem, Jugoslavií, Irskem, Chili atd.

K zajímavému a uspokojujícímu vývoji došlo i v otázce ratifikace washingtonské úmluvy o osmihodinné době pracovní, 15. března 1926 došlo z popudu Mezinárodního úřadu práce k londýnské konferenci ministrů práce Německa, Belgie, Francie, Anglie a Itálie, jež měla za účel sjednotiti názory na interpretaci jednotlivých článků washingtonské konvence a umožniti tím její ratifikaci v hlavních průmyslových státech. Místo toho došlo záhy potom k několika, aspoň zdánlivým, krokům nazpět. V Anglii, v souvislosti s hornickou stávkou, vyskytla se tendence k prodloužení doby pracovní, (ze sedmi na osm hodin v dolech), v Itálii byl vydán dekret, umožňující devítihodinnou dobu pracovní. Ale na podzim nastal obrat a situace se značně zlepšila. Belgie ratifikovala washingtonskou úmluvu bezvýhradně, Francie podmínečně, v Itálii dekret o prodloužení pracovní

*) O činnosti Mezinárodního úřadu práce v období mezi šestou a sedmou Konferencí práce (1924—1925) pojednal autor v této revui roč. VII. (1926) čís. 1 a 2 (únor, duben).

doby nebyl v praxi proveden, v Německu předložen byl návrh zákona o ochraně práce, mající rovněž za účel umožnit ratifikaci, a v Anglii vyzněla letos velká debata ve sněmovně ve prospěch ratifikace, a zvláštní komise pověřena příslušnými přípravami. Aby i v mezinárodním měřítku byly odklizeny překážky ratifikace, utvořila Správní rada Mezinárodního úřadu práce na podzim minulého roku ze svých členů zvláštní komisi za účelem podpory snah po ratifikaci washingtonské úmluvy. Komise tato spolupracuje s Mezinárodním úřadem práce, který jí poskytuje potřebný materiál.

V roce 1926 konala se dvě zasedání Mezinárodní konference práce v Ženevě, osmé a deváté, na nichž bylo zastoupeno 39 států a řešeny otázky inspekce vystěhovalců na lodích, vědecké organizace práce, ochrany práce námořníků atd. a přijaty příslušné úmluvy, doporučení a resoluce, o nichž se nebudeme šířit v tomto článku, ježto o nich je podrobně pojednáno v předešlém čísle Sociální revue ve článku Dra Skocha.

Správní rada Mezinárodního úřadu práce, kdež je Československo zastoupeno ve skupině zaměstnavatelské členem Dr. Hodáčem ze Svazu průmyslníků a ve skupině vládní náhradníkem, Dr. Brablecem z ministerstva sociální péče, zasedala jako obvykle čtyřikrát za rok. Z její činnosti, většinou vnitřního rázu, uvedeme, že stanovila program letošního desátého zasedání Mezinárodní konference práce, jež se zabývala otázkami nemocenského pojištění, odborové svobody a stanovení minimálních mezd, hlavně v domácké práci; pro rok 1928 je pro Konferenci připravována otázka zábrany úrazům, již i u nás povolané kruhy věnují od minulého roku zvýšenou pozornost, a na rok 1929 odsunuta otázka úpravy pracovní doby v námořnictví. Zasedání Správní rady budou napříště veřejná.

Otázka, za Mezinárodní organizace práce je kompetentní upravovat i též osobní práci zaměstnavatelovu, byla vznesena zaměstnavatelskou skupinou Správní rady Mezinárodního úřadu práce před Stálý dvůr mezinárodní spravedlnosti v Haagu u příležitosti úmluvy o zákazu noční práce v pekařství, vztahující se i na zaměstnavatele. Podobně, jako již dříve haagský Mezinárodní soud rozhodl, že Mezinárodní organizace práce je příslušná pro otázky zemědělské, rozhodl i tentokrát, že je kompetentní upravovat i práci zaměstnavatelů.

Při Mezinárodním úřadě práce pracovaly a zasedaly i nadále rozmanité speciální komise. Tak paritní komise námořní, jež zasedala v Paříži v květnu 1926, připravila deváté zasedání Mezinárodní konference práce, týkající se pracovních otázek v námořnictví.

Podobně stálé Komitě pro vystěhovalecké otázky, kde Československo je zastoupeno drem Sumem z ministerstva zahraničí, připravilo v březnu otázku vystěhovalecké inspekce pro osmé zasedání Konference a navrhlo vypracování mezinárodní dohody o minimálních podmínkách, jež mají být zaručeny dopravovaným vystěhovalcům od námořních společností.

Komitě pro průmyslovou hygienu, v jehož jedné subkomisi je Československo zastoupeno drem Försterem, zasedalo v Düsseldorfu v září roku 1926 a zabývalo se otázkou dopravy těžkých břemen a nemocí, vznikajících z povolání, k jejichž seznamu připojilo patologické změny organismu, způsobené x-paprsky a radiem, nemocí kožní, způsobené vlivem prachu nebo různých chemikálií, ná-

dory, způsobené vlivem fosforu, otravy nitro- a amidoderiváty benzoové skupiny, a choroby podkožního vaziva, způsobené dehtem. Komité se také zabývalo otázkou občasných lékařských prohlídek zaměstnanců při nezdravých pracích a pověřilo Mezinárodní úřad práce přípravou mezinárodního řešení této otázky.

Třetí mezinárodní konference statistiků práce, na níž bylo Československo mezi 21 zeměmi zastoupeno drem Reifem ze Státního úřadu statistického a drem Janko z ministerstva sociální péče, sešla se v Ženevě ve dnech 18.—23. října 1926 a zabývala se metodami rodinných rozpočtů, metodami statistiky pracovních sporů a kolektivních smluv a klasifikací nejdůležitějších průmyslů. Pojednal o ní Dr. Janko v této revui a Dr. Reif ve Statistickém věstníku.

Směšená komise hospodářských krisí, sestávající ze zástupců Svazu národů a Mezinárodního úřadu práce, zabývala se v březnu r. 1926 otázkami nezaměstnanosti, ekonomických barometrů a omezením periodického kolísání v hospodářském životě; v souvislosti s tím projednány otázky kontroly cedulových bank, rozvoje hospodářského nacionalismu a s tím související přehnané ochrany celní, nemírného obchodního zisku a zbytečného meziobchodu.

Poradní sbor pro otázky týkající se uprchlíků zasedal v září roku 1926 v Ženevě a obíral se otázkami zákonného statutu uprchlíků, padesáti tisíc arménských uprchlíků v Syrii, zprostředkování zaměstnání duševním pracovníkům mezi uprchlíky a pod. Od 15. ledna 1925, kdy byl touto otázkou pověřen, umístil Mezinárodní úřad práce asi 40.000 uprchlíků, což je výkon jistě úctyhodný. Celkový počet ruských a arménských uprchlíků odhaduje se na milion, a z nich je asi 190.000 nezaměstnaných nebo nemajetných, kteří potřebují zvláštní ochrany.

Směšená poradní komise zemědělská, sestávající ze zástupců Mezinárodního ústavu zemědělského v Římě a z delegátů (znalců) ustanovených Mezinárodním úřadem práce, v níž Československo je zastoupeno Ing. Klinderou z Ústřední jednoty hospodářských družstev a Drem Vaňkem z Ústředního svazu čl. průmyslníků, zasedala koncem ledna letošního roku a prozkoumala zprávu o pracích v oboru pozemkové reformy, odborného zemědělského vzdělání a zemědělského družstevnictví, jimiž se zabývá Mezinárodní úřad práce v součinnosti s Mezinárodním ústavem zemědělským v Římě. Komise také připravila práce, týkající se stanovení podílu mezd na celkových výrobních nákladech v zemědělství, a pracovní doby v zemědělství. V lednu letošního roku zasedala také v Ženevě komise pro otázky hornické, složená ze šesti členů Správní rady Mezinárodního úřadu práce, a řídící anketu Úřadu o pracovní době, mzdách a pracovních podmínkách v hornictví.

V roce 1926 byly ustaveny dvě nové komise: komise znalců mající prozkoumat zprávy, jež jednotlivé státy jsou podle článku 408 mírové smlouvy vázány každoročně předkládati Mezinárodnímu úřadu práce o praktickém provádění úmluv, přijatých na Mezinárodních konferencích práce, a mající se také zabývatí dalším zužitkováním těchto zpráv. V ní je Československo zastoupeno Drem Quadrátem, generálním tajemníkem Masarykovy Akademie Práce. S hlediska ideového je při této komisi zajímavé, že se jí dostává jakési sankce provádění mezinárodního práva práce. Dále ustaveno v roce 1926 poradní komité pro nucenou práci, jež se má také zabývatí otázkou dlouhodobých pracovních smluv a pracovních podmínek barevného dělnictva.

Letošního roku bylo také rozhodnuto o ustavení dvou nových komisí: Z hygienické sekce Svazu Národů vyšel iniciativou jejího československého člena dra Tománka popud, aby spolu s Mezinárodním úřadem práce bylo ustaveno smíšené komitě z pracovníků v oboru sociálního pojištění a znalců z oboru hygieny, jež by se zabývalo otázkou preventivní péče hygienické v sociálním pojištění atd.; v tomto komitétu je Československo zastoupeno Dr. Wintrem. Na návrh pana de Michelis schválilo poslední zasedání Správní rady Mezinárodního úřadu práce ustavení zvláštní komise pro zájmy duševních pracovníků, aby tak jejich organisacím byla dána možnost většího uplatnění v Mezinárodní organisaci práce.

Vedle své úlohy průkopníka sociálního pokroku plnil Mezinárodní úřad práce i druhý svůj hlavní úkol býti mezinárodním střediskem shromažďování a rozdělení informací sociálního rázu. Knihovna Úřadu má nyní přes 150.000 různých děl a dostává pravidelně přes 2.000 časopisů z 55 zemí.

V provádění anket svěřených Úřadu bylo intensivně pokračováno. Nyní prováděná šetření týkají se zejména pracovních podmínek v hornictví, odborové svobody, pracovních podmínek v asijských zemích, odborného vyučování a psychotechnických poraden pro volbu povolání, situace zemědělského dělnictva, smírného řešení pracovních sporů, soudní praxe v pracovních otázkách a výše nákladů sociálního pojištění. Vzhledem k této poslední anketě byl do Úřadu na čas povolán Dr. Šrámek z Ústřední sociální pojišťovny.

Důležitá šetření byla také zahájena v oboru nezaměstnanosti, sociálního pojištění, vystěhovalectví, pracovní hygieny a bezpečnosti, práce mladistvých a žen a situace duševních pracovníků

Agenda vyřizování žádostí o informace sociálního rázu stále vzrůstá: v roce 1923 bylo jich 402, v roce 1924 505, v roce 1925 687, a tento počet byl již přestoupen jen za prvních deset měsíců roku 1926. V souvislosti s tím vzrostl současně od roku 1925 do roku 1926 počet přijatých aktů ze 32.300 na 33.350 a počet vypravených aktů ze 27.000 na téměř 40.000. V této korespondenci bylo užito 23 řečí a přicházela z 97 různých zemí.

Obsáhlá je publikační činnost Úřadu. Z periodických publikací vycházely dále Sociální Zprávy (Informations Sociales), týdeník informující světovou veřejnost o sociálních aktualitách v jednotlivých zemích, Mezinárodní revue práce (Revue Internationale du Travail) měsíčník vědeckého rázu, obsahující také pravidelné přehledy nezaměstnanosti, mezd a cen v jednotlivých zemích a bibliografické noticky o nových dílech sociálního rázu vyšlých v jednotlivých státech, Bulletin Officiel, Série Législative (Sbírka zákonů sociálně-politického rázu ze všech států), Mezinárodní ročenka práce (Annuaire international du travail), obsahující adresy a údaje o oficiálních institucích sociálního rázu, o odborových organisacích zaměstnavatelských a zaměstnaneckých, o organisacích družstevních, organisacích duševních pracovníků a válečných poškozenců ve všech zemích, tedy i Československu, Hygiène du Travail pojednávající o nemocech z povolání a otázkách pracovní hygieny, Bibliografie průmyslové hygieny, Kronika průmyslové bezpečnosti (Chronique de la Sécurité industrielle), zabývající se hlavně zbranou úrazům, a Kronika vystěhovalectví (Chronique mensuelle des migrations), měsíčník obsahující statistiky, přehledy, popisy zákonodárných opatření a studie

týkající se vystěhovalectví. Ve všech těchto periodických publikacích bez výjimky věnována je patřičná pozornost poměrům v Československu. Tak na příklad hlavně v Sociálních Zprávách je téměř v každém čísle o Československu článek, často i několik. Za rok 1926 bylo v 52 číslech v Informations Sociales 57 článků o Československu, a v letošním roce do konce dubna v 16 číslech 24 článků o československých sociálních otázkách. Zprávy pro periodické publikace čerpá Mezinárodní úřad práce hlavně z referátů svých korespondentů v jednotlivých státech.

V uvědomění, že žádná reforma nemůže býti zdařilá a žádný pokrok skutečný, není-li založen na důkladné znalosti věci, vydával Mezinárodní úřad práce dále serii Studií a dokumentů o jednotlivých oborech sociálního života.¹⁾ Z oboru časové otázky vědecké organizace práce, jejímž studiem pověřila Úřad osmá Konference, vydal Úřad studii P. Devinata, ředitele Mezinárodního ústavu pro vědeckou organizaci, o »Vědecké organizaci práce v Evropě«.²⁾ Studie tato jedná o vývoji vědecké organizace práce, o jejím provedení v jednotlivých zemích, o stanovisku zaměstnavatelů, zaměstnanců a veřejného mínění a o institucích zabývajících se problémy vědeckého řízení práce v jednotlivých státech. Dílo obsahuje také kapitoly o Československu, o Masarykově Akademii Práce a o Čsl. národním komitě pro vědeckou organizaci.

Jako ideový doplněk své Sbírký sociálně-politických zákonů ze všech zemí (Série Législative), vycházející francouzsky, anglicky a německy a obsahující také řadu zákonů československých, vydal Mezinárodní úřad práce první Mezinárodní sbírku soudních rozhodnutí z oboru práce³⁾, vztahující se zatím na rok 1925, na Německo, Anglii, Francii a Itálii a na zásadní rozhodnutí v oboru práva práce. Další podobné sbírky budou následovati jako dobrá pomůcka k poznání právních zásad a soudní praxe v oboru dělnického práva v jednotlivých zemích.

Z oboru zaměstnanosti a pracovních podmínek vydal Úřad studii J. R. Bellerbyho o stabilisaci zaměstnání ve Spojených státech⁴⁾, obsahující kapitoly o pojištění proti nezaměstnanosti a o zprostředkování práce, o stabilisaci průmyslové zaměstnanosti, o kontrole úvěru a organizaci veřejných prací a o užití statistik, a dále vydal studii F. Ayusawy o zákonodárství a pracovních podmínkách v průmyslu v Japonsku.⁵⁾

Co se týče mezd, publikoval Mezinárodní úřad práce dílo o vývoji a proměnách mezd v rozmanitých zemích od roku 1914 do roku 1925.⁶⁾ Dílo to obsahuje vedle všeobecných analys také údaje z Československa.

1) Bibliografie studií Úřadu vydaných do r. 1925 podána ve druhé části mého článku v Sociální revui roč. VII. (1926) čís. 2, str. 158—161.

2) L'Organisation scientifique du travail en Europe, 1927, 257 str., cena 5 švýcar. franků.

3) Recueil international de jurisprudence du travail, 1926, str. 276, cena 10 šv. fr. nebo 30 fr. fr.

4) La stabilisation de l'emploi aux États Unis, 1926, str. 124, cena 2.50 švýcarských franků nebo 7.50 fr. fr.

5) Législation et conditions du travail dans l'industrie au Japon, 1926, str. 119, cena 2.50 šv. fr. nebo 7.50 fr. fr.

6) Les fluctuations des salaires dans différents pays de 1914 à 1925, 1926, str. 145, cena 3 šv. fr. nebo 9 fr. fr.

V oboru bytové otázky připojil Úřad ke své studii o bytových poměrech v Evropě ještě studii o bytových poměrech ve Spojených státech.⁷⁾

Třetí Mezinárodní konference statistiků práce, jež se konala v říjnu 1926 v Ženevě, vedla k publikování řady studií o otázkách, jimiž se zabývala. Jsou to vedle všeobecného díla o této Konferenci⁸⁾ studie o methodách anket o rodinných rozpočtech⁹⁾ o methodách statistik pracovních sporů¹⁰⁾ a o methodách statistik kolektivních smluv.¹¹⁾ Z oboru sociálního pojištění vyšly statistiky o praktickém provádění zákonů o sociálním pojištění v Německu a v Anglii¹²⁾ a o odškodňování za pracovní úrazy ve Spojených státech.¹³⁾

Ve směru pracovní hygieny vyšla studie o lékařské inspekci práce, obsahující pojednání o první mezinárodní konferenci inspektorů-lékařů v Düsseldorfu v září 1926¹⁴⁾ a další čtvrtletní svazky bibliografie průmyslové hygieny.¹⁵⁾ Podobná bibliografie vyšla také o nezaměstnanosti.¹⁶⁾

Po stránce vystěhovalectví vydal Úřad dílo o emigracích v letech 1920 až 1924 doplněné podrobnými statistikami¹⁷⁾ a pojednání o uprchlících a o pracovních podmínkách v Bulharsku.¹⁸⁾

Z otázek námořních publikována obsáhle srovnávací studie o pracovních smlouvách námořníků¹⁹⁾ a brožura o ochraně zdraví námořníků proti pohlavním nemocem.²⁰⁾

Kromě těchto již vyšlých studií vyjdou co nejdříve práce o užívání a působení olovnaté běloby, o odborovém hnutí v sovětském Rusku a z oboru duševních pracovníků výsledky ankety o pracovních a životních podmínkách žurnalistů.

7) Les conditions de logements aux États Unis, 1925, str. 55, cena 1.25 šv. fr. nebo 3.75 fr. fr.

8) La troisième Conférence internationale des statisticiens du travail, 1926, str. 125, cena 1.75 šv. fr.

9) Les méthodes d'enquêtes sur les budgets familiaux, 1926, str. 106, cena 2 šv. fr. nebo 6 fr. fr.

10) Les méthodes de la statistique des conflits du travail, 1926, str. 53, cena 1.25 šv. fr. nebo 3.75 fr. fr.

11) Les méthodes de la statistique des conventions collectives, 1926, str. 37, cena 1 šv. fr. nebo 3 fr. fr.

12) Statistiques sur l'application des lois d'assurance sociale, a) Allemagne, b) Grande Bretagne, 1925, str. 62 a 63.

13) La réparation des accidents du travail aux États Unis, 1926, str. 108, cena 2 šv. fr. nebo 6 fr. fr.

14) L'inspection médicale du travail, 1926, str. 82, cena 1.75 šv. fr.

15) Bibliographie d'hygiène industrielle (Litteratur der Gewerbehygiene), 1925 a 1926, po 1 šv. fr.

16) Bibliographie du chômage, 1926, str. 155, cena 2.50 šv. fr.

17) Les mouvements migratoires de 1920 à 1924, str. 108, cena 2.50 šv. fr. nebo 7.50 fr. fr.

18) Les réfugiés et les conditions du travail en Bulgarie, 1926, str. 39, cena 1 šv. fr. nebo 3 fr. fr.

19) Le contrat d'engagement des marins, 1926, str. 975, cena 20 šv. fr. nebo 60 fr. fr.

20) La protection de la santé des marins contre les maladies vénériennes, 1926, str. 74, cena 1.25 šv. fr. nebo 3.75 fr. fr.

Svou činnost rozvíjí Mezinárodní úřad práce již v nové budově na břehu ženevského jezera, jež byla slavnostně otevřena 6. května 1926 a je také vyzdobena dary jednotlivých států. Československo věnovalo umělecké lustry do čítárny.

Rozpočet Mezinárodního úřadu práce byl stanoven na rok 1927 posledním shromážděním Svazu národů číslem 7,340.724 švýcarských franků.

Ve vnitřní organizaci Úřadu nebylo velikých změn. Diplomatická divise rozdělena na tři sekce a šéfem jedné stal se M. Berger, vysoký úředník německého ministerstva práce.

Mezinárodní úřad práce pokračoval ve své součinnosti s jednotlivými technickými orgány Svazu národů, jako je Mezinárodní komise pro intelektuální spolupráci, Komise pro ochranu dětí a mladistvých, Sekce pro dopravu a transit a sekce mánáátová. Spolupráce ta vztahovala se i na otázky odzbrojení a hygieny, a otázky, týkající se uprchlíků.

Obsáhlá byla součinnost Mezinárodního úřadu práce se Svazem národů v oboru přípravy mezinárodní hospodářské konference. Těchto prací se za Správní radu účastnil i generální tajemník Svazu čl. průmyslníků dr. Hodáč. Pro mezinárodní hospodářskou konferenci dodal Mezinárodní úřad práce materiál a vypracoval studie z těchto oborů:

Výsledky některých anket, týkajících se srovnání maloobchodních cen v soukromém obchodě s cenami v konsumních družstvech.²¹⁾

Zpráva o podílu družstev v mezinárodním obchodu obilím, mléčnými výrobky a některými produkty zemědělskými.²²⁾

Zpráva o zákonodárství, týkajícím se stěhování pracovníků a vystěhovalecťví vůbec.²³⁾ a ²⁴⁾

Zpráva o vědecké organizaci práce v Evropě.²⁵⁾

Zpráva o mezinárodních průmyslových dohodách, jejich sociálních následcích a obraně pracovníků a konsumentů.²⁶⁾

Zpráva o životní úrovni dělnictva v rozmanitých zemích.²⁷⁾

Zpráva o podílu ceny práce na celkové ceně zemědělské výroby.²⁸⁾

Tyto monografie vyšly i ve formě samostatných publikací (anglicky, francouzsky a německy) a lze je za cenu snadno přístupnou obdržeti u Mezinárodního úřadu práce.

²¹⁾ Résultats de quelques-une des enquêtes établissant la comparaison entre le prix de détail du commerce privé et ceux des sociétés coopératives de consommation, 1927, str. 32, cena 1.50 šv. fr.

²²⁾ Rôle des organisations coopératives dans le commerce international du blé, des produits laitiers et de quelques autres produits agricoles.

²³⁾ Rapport sur les législations relatives aux mouvements de la main d'oeuvre et aux migrations en général.

²⁴⁾ L'émigration dans ses différentes formes.

²⁵⁾ L'organisation scientifique du travail en Europe.

²⁶⁾ Les ententes internationales industrielles et leurs conséquences sociales. La défense des travailleurs et des consommateurs.

²⁷⁾ Rapport sur les niveaux de vie des ouvriers dans différents pays.

²⁸⁾ Le rapport du coût du travail agricole au coût total de la production dans l'agriculture.

Úřad spolupracuje přirozeně i s novým ženevským Mezinárodním institutem pro vědeckou organizaci práce, k jehož založení došlo součinností Mezinárodního komitétu pro vědeckou organizaci, ve kterém bylo i Československo velmi významně angažováno, Mezinárodního úřadu práce a amerického Twentieth Century Fundu, jenž se zavázal poskytovat pro Institut po dobu pěti let 25.000 dolarů ročně, kdežto Mezinárodní úřad práce dal novému ústavu k dispozici potřebnou budovu a technický materiál. Mezinárodní ústav pro vědeckou organizaci práce zahájil svou činnost počátkem února letošního roku a začal ihned shromažďovati potřebnou dokumentaci a spolupracovati ve svém oboru na přípravě mezinárodní hospodářské konference. Ředitelem jeho jmenován P. Devinat z Mezinárodního úřadu práce, místoředitelem P. Brown z Twentieth Century Fundu, bývalý předseda Taylor Society. Řídící výbor Institutu sestává ze tří zástupců Správní rady Mezinárodního úřadu práce (pp. Sokal, Olivetti a Jouhaux), ze zástupců Twentieth Century Fundu, E. A. Filena a H. S. Dennisona, z předsedy Mezinárodního komitétu pro vědecké řízení práce prof. Francesca Maura a ze čtyř specialistů, mezi nimiž je za Československo prof. Hasa, místopředseda Masarykovy Akademie Práce. Zasedání řídicího výboru může se účastniti i ředitel Mezinárodního úřadu práce Albert Thomas a generální sekretář Mezinárodního komitétu pro vědeckou organizaci práce doc. dr. Verunáč.

Mezinárodní úřad práce udržoval dále čilé styky s mezinárodními organizacemi zaměstnavatelskými, zaměstnaneckými i neutrálními. Mezinárodní organizace průmyslových zaměstnavatelů zúčastnila se ankety o hornictví, pozdržené jinak pozdním docházením odpovědí některých vlád. Styk s Úřadem udržovala i Mezinárodní obchodní komora. Je přirozeno, že styky Úřadu byly živé s odborovými ústřednami a organizacemi zaměstnaneckými, které v Úřadě čerpají hojnou měrou informace o sociálních otázkách. Z Československa je těchto žádostí o informace poměrně méně než z ostatních států, které Mezinárodního úřadu práce využívají ve větším měřítku.

Mezinárodní družstevní aliance i jednotlivá družstevní ústředí spolupracují rovněž s příslušným oddělením Úřadu.

I v kruzích duševních pracovníků rozvíjí se styk s Mezinárodním úřadem práce a rozvine se patrně ještě více po ustavení komise Úřadu pro zájmy duševních pracovníků, na němž se usneslo poslední zasedání Správní rady Úřadu. Mezinárodní studentský kongres, jenž zasedal v srpnu 1926 v Praze, odhlasoval resoluci pro rozvoj styků s Úřadem a pro šíření znalosti Mezinárodní organizace práce mezi studující mládeží.

Je přirozeno, že velmi blízký byl styk Úřadu s Mezinárodním sdružením pro sociální pokrok a s Vysokoškolskými sdruženími pro Společnost národů.

Účel rozvoje styků sledovaly i cesty ředitele Alberta Thomase po státech střeoevropských a balkánských a místoředitele H. B. Butlera po severní Americe. Albert Thomas ovšem při svých cestách nepouští se zřetele uspišení ratifikací mezinárodních pracovních úmluv a jejich praktické provádění. Úspěchu dosáhl posledně v Jugoslavii, která ratifikovala najednou dvanáct úmluv a předstihla tím Československo. Poslední dobou rozvíjí Německo, v důsledku svého přijetí do

Svazu národů, více styk s Úřadem a snaží se o rozšíření svého zastoupení v jeho personálu a o větší uplatnění němčiny při jednáních.

Styky Mezinárodního úřadu práce s Československem byly i nadále velmi blízké a významné. Výrazu se tomu dostalo návštěvou presidenta Masaryka v Mezinárodním úřadě práce letos 12. března, kdy při té příležitosti byl předán panu presidentovi seznam prací Úřadu o Československu, a to jednak knižních studií, o nichž jsme již referovali v předchozích člancích v číslech 1.—2. roč. VII. této revue, jednak četných článků o Československu v periodických publikacích Úřadu. Významného uznání se Československu dostalo také volbou ministra dra Beneše za předsedu sedmé Mezinárodní konference práce.

U příležitosti přednášek v Sociálním ústavě, který také loni vydal v českých překladech publikace Mezinárodního úřadu práce o sociálním pojištění a o zabraňování nezaměstnanosti a hospodářské stabilisaci, i při jiných příležitostech navštívila Československo řada významných členů Úřadu (pp. Pribram, Fuss, Devinat, Maurette, Dr. Stein a Dr. Teltšik, posledně vyslaný Úřadem na letošní jubilejní sjezd Československé Obce Dělnické, který se stal také významnou manifestací pro rozvoj styků s Mezinárodní organizací práce). Na Dělnickou Olympiadu pražskou počátkem července přijede sám ředitel Albert Thomas. Náš tisk také pravidelně sleduje činnost Mezinárodního úřadu práce a Konferencí práce řadou tiskových sdělení i podrobnějších článků. Publikacemi Mezinárodního úřadu práce jest naše veřejnost soustavně informována o sociálních poměrech v cizině, stejně jako cizina o sociálních poměrech v Československu. Význam Mezinárodního úřadu práce pro náš stát je tedy vcelku značný.

Dr. J. Kotek:

Sociálně politické zákonodárství a pracovní podmínky průmyslového dělnictva v Japonsku.

Až do poloviny minulého století bylo v Japonsku zřízení feudální, podobně jako tomu bylo v Evropě ve středověku. Teprve v polovině minulého století vzdalo se Japonsko dobrovolně své uzavřenosti oproti cizině a otevřelo svoji zemi všem vymoženostem civilizace a kultury evropské a dnes je jedním z nejmocnějších států světa. Válka přinesla natušený rozvoj japonského průmyslu. Evropské mocnosti i Spojené státy severoamerické nemohly konkurovat s Japonskem na dálném východě, především v Číně, protože jich průmysl musel se postavit plně do služeb obrany vlasti a kromě toho nebezpečí ponorek obchod námořní silně ochromilo.

Zemědělství neuziví četné obyvatelstvo, jehož na hornatém území, jen o něco více než 2½krát větším než naše republika, bydlí 3½krát tolik co v Československu (vlastní Japonsko měří 385.000 km² a má 60 milionů obyvatelstva, celá říše i s koloniemi měří 485.000 km² a má 83 mil. obyv.) a jehož ročně přibývá na 700.000 duší. A protože nelze pomýšlet na vystěhovalectví pro odpor přistěhovaleckých států, seznali přední státníci a národohospodáři japonští, že jedině průmysl může být základem jich státu pro budoucnost, byť i v zemi byl nedostatek uhlí, železa a jiných surovin.